

Aanvraag Toelaatbaarheidsverklaring Praktijkonderwijs (TLV PRO) en PRO-vangnet

Het BTO van het samenwerkingsverband beoordeelt het door de school in LDOS aangeleverd dossier voor een aanvraag TLV PRO(-vangnet). Het BTO beoordeelt of het aangeleverde dossier voldoet aan de criteria, die verderop beschreven staan.

Het BTO bestudeert met minimaal twee deskundigen de aanvraag, onafhankelijk van elkaar en de school die advies over de toelaatbaarheid vraagt. Van deze twee deskundigen is er één orthopedagoog(generalist) of (gezondheidszorg) psycholoog en is er één deskundige op het terrein van mavo, vmbo en praktijkonderwijs.¹ De twee deskundigen schrijven ieder een onafhankelijk deskundigenadvies, waarin de inhoudelijke en procedurele analyse van het dossier beschreven staat. Tijdens de BTO-vergaderingen (zie hiervoor de data op de website van het SWV) worden de in LDOS aangemelde dossiers besproken. Het BTO geeft advies aan het bestuur van het samenwerkingsverband. In het samenwerkingsverband zijn criteria vastgesteld waaraan een TLV-aanvraag PRO of een PRO-vangnet moet voldoen.

Leerlingen die overstappen naar het praktijkonderwijs, hebben hiervoor een toelaatbaarheidsverklaring nodig. De school voor praktijkonderwijs vraagt voor de leerlingen uit het primair onderwijs een toelaatbaarheidsverklaring aan bij het samenwerkingsverband. Wanneer een leerling afkomstig is uit het voortgezet onderwijs, vraagt de VO-school de TLV PRO aan bij het samenwerkingsverband.

Criteria TLV praktijkonderwijs (PRO)

Het BTO adviseert over de toewijzing en hanteert daarvoor de geldige landelijke criteria: een jongere heeft recht op een TLV PRO als hij een leerachterstand heeft van minstens drie jaar (leerachterstand groter dan of gelijk aan 50%). Het gaat hier om de leerprestaties op de volgende vier domeinen:

- Technisch lezen
- Begrijpend lezen
- Spellen
- Inzichtelijk rekenen

Om in aanmerking te komen voor een TLV PRO dienen er op minstens twee van deze domeinen leerachterstanden te zijn, waarbij minstens één van die domeinen rekenen of begrijpend lezen betreft. Het vaststellen van de leerachterstanden door middel van adaptieve toetsing is hier belangrijk. Naast de leerachterstanden dient er sprake te zijn van een IQ tussen de 55 en 80. Een IQ-onderzoek dat maximaal twee jaar oud is en door een bevoegd psycholoog of orthopedagoog is afgenomen, wordt toegevoegd aan de aanvraag.

De toegestane instrumenten voor het onderzoek naar de leerachterstanden en het criterium intelligentie worden ieder schooljaar door het ministerie van OCW gepubliceerd in de Regeling Screening en Testinstrumenten LWOO en PRO.

Naast de didactische en cognitieve informatie van de leerling kijkt het BTO bij de aanvraag TLV PRO naar het totaalbeeld van de leerling. Hiervoor is informatie over de sociaal-emotionele ontwikkeling nodig. De sociaal-emotionele vragenlijst POVO en een OPP of een onderwijskundig rapport is daartoe

¹ artikel 2.51 Uitvoeringsbesluit WVO 2020

een vereiste. Uit het totaalbeeld van de aanvraag moet blijken dat het onderwijs- en ondersteuningsaanbod op het PRO voor de leerling het best passend is. Het dossier moet voor de deskundigen van het BTO voldoende navolgbaar zijn.

Voor een TLV PRO-aanvraag van leerlingen met een IQ tussen de 90 en 120 is toevoeging van sociaal-emotionele diagnostiek vereist (zie instrumenten sociaal emotionele diagnostiek in de Regeling Screening en Testinstrumenten LWOO en PRO).

Negatief advies TLV PRO

Wanneer het BTO beoordeelt dat het traject naar een TLV VSO/herindicatie of TLV PRO(-vangnet) niet goed doorlopen is en/of niet wordt voldaan aan de criteria en/of inhoudelijk de aanvraag niet voldoende navolgbaar is, zal het BTO een negatief advies over de TLV-aanvraag aan het bestuur van het SWV geven.

Wanneer een school(bestuur) (als aanvrager van de TLV) of de ouders van een leerling het niet eens zijn met besluit van het samenwerkingsverband over een toelaatbaarheidsverklaring, kunnen zij bezwaar aantekenen. Dat kan schriftelijk bij het bestuur van het samenwerkingsverband. Het samenwerkingsverband vraagt dan advies aan de landelijke bezwaarcommissie toelaatbaarheidsverklaringen.

Toelaatbaarheidsverklaring PRO-vangnet

Leerlingen in het overgangsgebied tussen LWOO en PRO komen in aanmerking voor een PRO-vangnet. Bij deze leerlingen wordt verwacht dat het behalen van een VMBO-Basis-diploma realistisch is, terwijl n t voldaan wordt aan de PRO-criteria. Andersom zijn er ook jongeren die op meerdere leergebieden een didactisch leeftijdsequivalent (DLE) hebben dat n t binnen de LWOO-grenzen valt, maar waarbij het de vraag is of een VMBO-Basis-diploma haalbaar is. In beide situaties valt het aanvragen van een PRO-vangnet te overwegen. Dit houdt in dat de leerling een toelaatbaarheidsverklaring PRO krijgt, maar onderwijs volgt op een VMBO-school met LWOO met als doel een diploma VMBO-B te behalen. Het PRO blijft de eerste twee jaar betrokken bij de begeleiding van deze leerling en een overstap naar het PRO is mogelijk indien dit nodig blijkt. De PRO-vangnet-aanvraag wordt door de VO-school van inschrijving gedaan na overleg in de LWOO/PRO-werkgroep.

Criteria TLV PRO-vangnet

Een leerling die aangemeld wordt op het VMBO, komt in aanmerking voor een TLV PRO-vangnet wanneer er wordt voldaan aan minimaal twee van de volgende vier criteria:

- TIQ score ≤ 80
- Didactische leerachterstand op het gebied van Begrijpend lezen of Rekenen $\leq 50\%$
- Didactische leerachterstand op het gebied van Technisch lezen, Spellen, Begrijpend lezen of Rekenen $\leq 50\%$
- Intensieve ondersteuningsbehoeftes op het gebied van de sociaal-emotionele ontwikkeling passend in PRO-setting.

Dossier bij aanvraag TLV PRO(-vangnet):

- Aanvraagformulier ondertekend door ouders/gezaghouders.
- Zienswijze, ingevuld en ondertekend door ouders en leerling.
- Overstapdossier met daarin:
 - Didactische toetsresultaten van groep 6-7-8 (inclusief adaptief toetsen waar nodig).
 - Onderwijshistorie
 - Intelligentieonderzoek van maximaal twee jaar oud vanaf de datum van aanmelding bij het samenwerkingsverband. De genoemde instrumenten bij het criterium intelligentie in de

Regeling Screening en Testinstrumenten LWOO en PRO zijn toegestaan voor de onderbouwing van de aanvraag TLV PRO(-vangnet).

- Sociaal-emotionele vragenlijst POVO en OPP of Onderwijskundig rapport.
- Indien er sprake is van een totaal IQ tussen de 90 en 120 dient sociaal-emotionele diagnostiek toegevoegd te worden door een BIG-geregistreerde psycholoog of orthopedagoog. Hierbij dient er gebruik gemaakt te worden van een sociaal-emotionele vragenlijst uit de Regeling Screening en Testinstrumenten LWOO en PRO. Voor de TLV PRO-aanvragen wordt het gebruik van een zelfbeoordelingslijst niet toegestaan. De gebruikte sociaal-emotionele vragenlijst mag maximaal één jaar oud zijn vanaf de datum van aanmelding bij het samenwerkingsverband.
- Indien er sprake is van tegenstrijdige criteria dan is een onderbouwing voor de aanvraag TLV PRO in een integratief verslag door een orthopedagoog/psycholoog een vereiste.

Ad1. Adaptief toetsen

Kandidaten voor leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs hebben leerachterstanden. Bij adaptieve toetsing door de basisschool worden toetsen afgenomen die de leerling op basis van zijn eigen leerniveau redelijk zou moeten kunnen maken. Een leerling die qua leerlijn in groep 6 zit, laat men niet een te moeilijke toets van groep 8 maken. Het gebruik van de toets van groep 6 is kindvriendelijker en de score is niet alleen betrouwbaarder, maar geeft ook meer inzicht in wat een leerling kan.

Door- of terugtoetsen: De algemene regel is dat voor een goede niveaubepaling een toetsversie gebruikt moet worden die het beste past bij het feitelijke leerniveau van de leerling. Mocht uit de uitslag blijken dat bij nader inzien toch niet de juiste toetsversie is gekozen, dan moet er worden door- of teruggetoetst. In het geval van de meest gebruikte leerlingvolgsysteem-toetsen wordt door- of teruggetoetst als de feitelijke uitslag meer dan één leerjaar (in DLE's uitgedrukt meer dan 10 punten) van de verwachte score af ligt. Stel: u vermoedt dat de leerling op het niveau van halfweg leerjaar 5 zal scoren. U zet dus toets M5 in met een DLE van 25. U verwacht dus een score die ligt tussen DLE 15 en 35. Als de toetsscore inderdaad binnen die range valt hoeft er niet doorgetoetst te worden. Valt de score daarbuiten, dan moet er in principe wel doorgetoetst worden met een andere toetsversie die beter past bij de behaalde score.

Ad2. Tegenstrijdige criteria

Er is sprake van strijdige criteria indien minimaal één van de onderstaande scores van toepassing is:

- het TIQ valt in de klasse > 80;
- er zijn geen leerachterstanden $\geq 50\%$ op de inzichtelijke vakken begrijpend lezen en rekenen;
- er is slechts één leerachterstand $\geq 50\%$.

Negatief advies TLV PRO-vangnet

Wanneer het BTO beoordeelt dat het traject naar een TLV VSO/herindicatie of TLV PRO(-vangnet) niet goed doorlopen is en/of niet wordt voldaan aan de criteria en/of inhoudelijk de aanvraag niet voldoende navolgbaar is, zal het BTO een negatief advies over de TLV-aanvraag aan het bestuur van het SWV geven.

Wanneer een school(bestuur) (als aanvrager van de TLV) of de ouders van een leerling het niet eens zijn met besluit van het samenwerkingsverband over een toelaatbaarheidsverklaring, kunnen zij bezwaar aantekenen. Dat kan schriftelijk bij het bestuur van het samenwerkingsverband. Het samenwerkingsverband vraagt dan advies aan de landelijke bezwaarcommissie toelaatbaarheidsverklaringen.